

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 261/2011-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. B., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 234/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2011 doručená sťažnosť Ľ. B., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na

prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 234/2007 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že okresným súdom je pod sp. zn. 38 C 234/2007 vedené občianskoprávne konanie v právnej veci žalobcu T., a. s. [od 1. júla 2010 S., a. s. (ďalej len „žalobca“)], proti sťažovateľovi o zaplatenie sumy 15 551 Sk (516 €) s príslušenstvom. Konanie pred súdom sa začalo podaním návrhu žalobcom 6. septembra 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... Okresný súd dňa 27. 9. 2007 vydal platobný rozkaz pod č. k. 19 Ro 2361/2007-24, ktorý prevzala matka sťažovateľa, keďže sťažovateľ bol v zahraničí. Matka sťažovateľa dňa 6. 11. 2007 proti platobnému rozkazu podala odpor, ku ktorému pripojila uznanie dlhu podpísané J. V. skutočným dlžníkom žalobcu.

Na výzvu okresného súdu matka sťažovateľa oznámila podaním doručeným súdu dňa 14. 2. 2008, že odpor podala vo vlastnom mene a okresný súd uznesením zo dňa 27. 5. 2008 zrušil vydaný platobný rozkaz.

Podaním zo dňa 17. 6. 2008 na výzvu súdu zo dňa 27. 5. 2008 doručila sťažovateľom splnomocnená matka sťažovateľa súdu splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní 38 C 234/2007 a to dňa 19. 6. 2008 a súčasne navrhla aby súd postupom podľa § 93 O. s. p. vzhľadom na uznanie dlhu J. V. tohto predvolal na prvé pojednávanie a rozhodol o jeho pripustení do konania ako vedľajšieho účastníka s poukazom na uznanie dlhu pripojené k odporu.

Okresný súd uznesením zo dňa 16. 9. 2008 č. k. 38 C 234/2007 nepripustil vstup J. V. do konania ako vedľajšieho účastníka na strane sťažovateľa.

Na odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu Krajský súd v Košiciach zrušil uznesenie okresného súdu uznesením zo dňa 30. 4. 2009 č. k. 3 Co/344/2008-55.

Prvé pojednávanie sa malo vo veci sťažovateľa uskutočniť až dňa 7. 9. 2010, ktoré sa ale neuskutočnilo ani po už skoro 3 rokoch od začatia konania na súde 6. 9. 2007 pre údajnú mimoriadnu situáciu. Pretože sa prvé pojednávanie neuskutočnilo sťažovateľ podal sťažnosť na prieťahy v konaní zo dňa 7. 9. 2010, na ktorú odpovedal predseda okresného súdu listom z 29. 9. 2010, s ktorej obsahom čo do prieťahov v konaní sťažovateľ nesúhlasí.

Prvé pojednávanie vo veci sťažovateľa sa nakoniec uskutočnilo až dňa 10. 1. 2011, kedy bol vyhlásený rozsudok t. j. po 3 rokoch a 4 mesiacoch od začatia konania, ktorý rozsudok bol splnomocnenej matke sťažovateľa doručený až dňa 28. 2. 2011 t. j. po zákonnej 30 dňovej lehote na doručenie rozsudku.

Proti rozsudku okresného súdu podal - sťažovateľ odvolanie podaním zo dňa 7. 3. 2011.

*Sťažovateľ poukazujúc na rozsudok ESLP zo dňa 15. februára 2011 v prípade *Bubláková proti Slovenskej republike* má za to, že v konaní pred okresným súdom boli porušené základné práva sťažovateľa a naďalej sú porušované jeho základné práva zaručené mu čl.48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“*

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd na základe uvedených skutočností po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo L. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaniach vedených pod sp. zn. 38 C 234/2007 /pôvodne pod sp. zn. 19 Ro 2361/2007/ porušené bolo.

L. B. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2.500.- Eur /slovom dvetisíc eur/ ktoré je mu Okresný súd Košice I povinný vyplatiť v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

Okresný súd v Košice I je povinný zaplatiť L. B. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nález náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 Eur na účet advokátky sťažovateľa JUDr. D. S., advokátke, K.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľov a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 234/2007.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 38 C 234/2007, z ktorého okrem iného zistil, že sťažovateľ 7. septembra 2010 podal sťažnosť predsedovi okresného súdu, ktorou namietal zbytočné prietahy v namietanom konaní. Na sťažnosť reagoval predseda okresného súdu prípisom z 29. septembra 2010. Následne bolo vo veci nariadené pojednávanie na 10. január 2011. Na tomto pojednávaní bol vo veci vyhlásený rozsudok, ktorý bol doručený účastníkom konania 28. februára 2011; proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ 7. marca 2011 odvolanie (okresnému súdu bolo doručené 10. marca 2011).

V nadväznosti na uvedené zistenie ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných

práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušovaniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušovanie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Ak v čase, keď sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02).

Z už uvedeného vyplýva, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sa namieta porušovanie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušovanie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom tento súd už meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Vyhlásením rozsudku v predmetnej veci a jeho doručením účastníkom konania ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu okresný súd vykonal v namietanom konaní všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty

sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Navyše, ústavný súd poukazuje aj na svoje zistenie, že okresný súd vo veci meritórne rozhodol niekoľko týždňov po tom, ako sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť proti porušovaniu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), ktorú ústavný súd podľa svojej ustálenej judikatúry považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Táto skutočnosť signalizuje, že v okolnostiach posudzovanej veci sa sťažnosť podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch ukázala ako efektívny právny prostriedok ochrany tých práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu, čo zakladá ďalší dôvod na jej odmietnutie ako zjavne neopodstatnenej.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa s ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2011